

3386

GIVE PRICE AND BUY THIS BOOK.

AN
EASY INTRODUCTION,
TO
ENGLISH GRAMMAR,

WITH ITS

Gujarati Translation

(Containing also some examples of
difficult Parsing,

SPECIALLY ADAPTED

TO THE

Anglo-Vernacular Standards III & IV.

EDITED BY

MEHTA KASHIRAM JEBHAI SALUNWALA,

Book-seller & Publisher

BROACH.

Ahmedabad:

PRINTED AT THE UNION PRESS.

1888.

Price 2½ Annas.

NOTES ON ENGLISH GRAMMAR. ETYMOLOGY.

શબ્દોના જુદા જુદા ઊપયોગો પ્રમાણે તેઓના વર્ગ પાડેલા છે. કેટલાક શબ્દો પ્રાણી, પદાર્થ વગેરે બતાવવાને વપરાય છે, તેઓને “NOUNS” કહે છે; જેમકે *fire, water, &c.* વળી કેટલાક, પ્રાણી, પદાર્થ વિશે કંઈ કહેવાને વપરાય છે તેને “VERB” કહે છે, જેમકે, *Fire burns, Man speaks.* કુદ્દે શબ્દોના આઠ વર્ગો છે તેને PARTS OF SPEECH કહે છે.

Noun, Adjective, Pronoun, Verb, Adverb, Preposition, Conjunction, Interjection.

THE NOUN.

1. A NOUN is a word which is used as the name of some thing (પ્રાણી પદાર્થ વગેરે ઓળખવાને જે શબ્દ વાપરીએ તેનું નામ “નામ”); as fire, water, Bombay, Sorabji.

નામ બે જાતનાં છે, Proper Nouns and Common Nouns.

I. Proper Nouns are such as denote only one person or thing of a kind. (એક જ પુરૂષ અથવા એક જ જાતની એક જ વસ્તુ બતાવવાને જે શબ્દ વાપરીએ તેનું નામ Proper Noun. (વિશેષનામ) જેમકે, Gopal, the Tapti, the Himalayas, Surat.

II. Common Nouns are names which can be, given to any thing of a kind. જે શબ્દ એક વર્ગના પ્રત્યેકને લાગુ પડે તેનું નામ Common noun (સામાન્ય નામ).

વળી Common Nouns બે જાતનાં છે. *Collective* Nouns and *Abstract* Nouns. A Collective Noun denotes a number of persons or things forming one body, જે શબ્દ પુરૂષ અથવા વસ્તુઓનો સમુદાય બતાવે તે

શબ્દને *Collective Noun* સમુદાય વાચક નામ કહે છે ; જેમકે, *a crowd, an army, a class*, *Abstract Nouns* are the names not of objects but of ideas. *i. e.* names of qualities, as, *whiteness, blackness* ; names of states or conditions of things, as *life, death, time* ; names of passions and powers of the mind ; as, *love, jealousy* ; names of actions or processes ; as *reading, writing* ; names of arts and sciences ; as, *poetry, astronomy*, જે નામો પ્રાણી પદાર્થ ન બતાવતાં તેઓમાં રહેલા ગુણ, સ્થિતિ, મનોવિકાર, ક્રિયા વગેરે બતાવે તેને *Abstract* (ભાવ-વાચક) નામ કહે છે.

અંગ્રેજીમાં નામને *Gender* (જાતિ), *Number* (વચન અને *Case* (વિભક્તિ) લાગે છે.

GENDER.

Gender ત્રણ છે : *Masculine* (નરજાતિ) અને *Feminine* (નારીજાતિ). પુરુષના નામની જાતિને *Masculine Gender* કહે છે, જેમકે, *man*; and સ્ત્રીના નામની જાતિને *Feminine Gender* કહે છે ; જેમકે ; *woman*. નિર્લિંગ વસ્તુના નામને *Neuter Gender* કહે છે ; જેમકે, *water, house*. જે નામ નર તથા નારીને લાગુ પડે તે *Common Gender* નાં હોય છે. જેમકે, *Parent*.

Gender દર્શાવવાની ત્રણ રીત છે, (૧) જુદા શબ્દથી જેમકે, *Dog* (masc.), *bitch* (fem) ; *Cock* (masc.), *hen* (fem.) ; (૨) પ્રત્યય લગાડવાથી : જેમકે *Tiger*, (masc.), *Tigress*, (fem.) ; *Negro* (masc.) *Negress*. (fem.) ; (૩) શબ્દની અંતે અથવા આદિએ શબ્દ મુકવાથી, જેમકે, *He-goat* (masc.), *She-goat*, (fem.) ; *Peacock* (masc.), *Peahen* (fem.)

NUMBER.

Number (વચન) બે છે ; *Singular* (એકવચન) અને *Plural* (બહુવચન). એક પદાર્થ કે એક પ્રાણી દેખાડનાર શબ્દ *Singular* ના અને એક કરતાં વધારે વિષય દેખાડનાર

Plural ના કેહેવાય છે.

સામાન્ય નિયમ.—એક વચનના નામને s લગાડવાથી તેનું બહુવચન થાય છે. જેમકે, Book, Books ; Pen, Pens.

ખાસ નિયમો.—(૧) જે નામોને છેડે s, sh, ch (ચ), x, અથવા o આવે તેનું બહુવચન કરવું હોય તો es ઉમેરવો ; જેમકે, ass, asses; bush, bushes; watch, watches; (પણ monarch monarchs); box, boxes; hero, heroes.

(૨.) જે નામોને છેડે f અથવા fe આવે તેનું બહુવચન કરવું હોય તો f અથવા fe ફેરારી નાખી તેની જગ્યાએ ves મુકવો ; જેમકે, wife, wives ; leaf, leaves ; (૩.) જે નામોને છેડે y આવે અને તેની પૂર્વે વ્યંજન હોય તો y નો ies થાય છે અને સ્વર હોય તો માત્ર s લાગે છે ; જેમકે country, countries ; day, days.

કેટલાંક નામોનાં બહુવચન અનિયમિત રીતે થાય છે. જેમકે, man, men ; woman, women ; child, children ; ox, oxen ; foot, feet ; tooth, teeth ; goose, geese ; mouse, mice ; louse, lice ; penny, pennies (સિક્કા), pence (એકંદર કિમ્મત) ; brother, brothers (સગા ભાઈઓ) brethren (એક મંડળીનાં માણસો.) die, dies (સિક્કા પાડવાને) dice (પાસા) ; genius, geniuses (વિદ્વાન પુરૂષો) genii (ભૂત) ; index, indexes (અનુક્રમણિકા) indices (ધાતચિન્હ) ; pea, peas (છટાદાણા), pease (એકંદરદાણા) fish, fish (જાત), fishes (સંખ્યા.)

કેટલાંક નામો બન્ને વચનમાં એકજ રૂપે રહે છે ; જેમકે, Sheep, deer, swine, species.

CASE.

Case shows the relation of a noun to other words. નામનો બીજા શબ્દો સાથે (પ્રત્યયસહિત કે પ્રત્યયરહિત) જે સંબંધ તેને Case (વિભક્તિ) કહે છે.

અંગ્રેજી નામોને મુખ્ય ત્રણ વિભક્તિ હોય છે ; the

Nominative, Possessive અથવા Genitive, અને Ob-
jective અથવા Accusative.

Nominative કર્તા અથવા ક્રિયાનો કરનાર બતાવેછે.
જેમકે *Gopal* reads. વાક્યમાં કર્તા શોધી કહાડવો હોય તો
ક્રિયાપદને “કોણ” અથવા “શું” એ સવાલ પૂછવો અને જે
જવાબ આવે તે કર્તા. કોણ વાંચેછે? જવાબ *Gopal*.

Possessive case સમ્બન્ધ બતાવેછે; જેમકે, *Gopal's*
book અહિયાં “*Gopal's*” એ છઠી વિભક્તિ છે.

Objective case કર્મ અથવા કોઇને કંઈ કીધેલું હોય તે
બતાવેછે; જેમકે *Gopal eats Mangoes*.

કર્મ શોધી કહાડવાને ક્રિયાપદની પેહેલાં “કહેને” અથવા
“શું” સવાલ પૂછવો; જેમકે, શું ખાય છે? જવાબ *mangoes*.

અંગ્રેજીમાં Nominative અને Objective નાં એકજ
રૂપ છે એટલે તેઓને કોઈપણ પ્રસંગ લાગતો નથી. પણ
Possessive કેઈસિ નામને 's (એપોસ્ટ્રોફિ એસ) લગાડ્યાથી
થાય છે. બ્યારે બહુવચનને છેડે s હોય સારે માત્ર
એપોસ્ટ્રોફિ લગાડવો; જેમકે, *Books'*: પણ બ્યારે નામના
બહુવચનમાં s હોતો નથી સારે 's (એપોસ્ટ્રોફિ એસ)
લગાડવો; જેમકે *men's*.

ગુજરાતીમાં જેને “સંબોધન” કહેછે તેને અંગ્રેજીમાં
Vocative અથવા Case of Address કહેછે, જેમકે *Gopal*,
come. અહીયાં ગોપાળને Vocative case છે. Bring me a
book; આ વાક્યમાં Bring શબ્દને એ કર્મ છે. Direct (ઉપ-
સ્થકર્મ) અને in direct (અનુપસ્થકર્મ). Direct object ને
objective case કહેછે અને Indirect object ને Dative
case કહેછે. ઉપલા વાક્યમાં “book” એ Direct object છે,
અને “me” એ Indirect object છે. એટલે જેનું ખીનું
રૂપ કરતાં જેને “to” લાગે તે Indirect, જેમકે, Bring a
book to me.

THE ADJECTIVE.

An Adjective(વિશેષણ) is a word used with a Noun to describe something : નામનો ગુણ બતાવવાને અથવા તેના અર્થમાં કંઈ વિશેષ બતાવવાને જે શબ્દ વાપરવામાં આવેછે તેને વિશેષણ કહેછે. as, *red roses*; *twenty boys*; *some milk*.

Adjectives ત્રણ પ્રકારનાં છે:— (1) Adjectives of QUALITY : as *good, bad*; (2) Adjectives of QUANTITY : as *much, little, some*; (3) NUMERAL Adjectives: as, *one, two, few*. NUMERAL Adjectives(સંખ્યાવાચક)ના ત્રણ ઉપવર્ગ છે:—DEFINITE, INDEFINITE, અને DISTRIBUTIVE. જે સંખ્યાવાચક વિશેષણ ચોક્કસ સંખ્યા બતાવે તેને Definite Numeral Adjective કહેછે. તેમાં “કેટલા” એ શબ્દનો જવાબ આપે તેને CARDINAL Definite Numeral કહેછે; જેમકે, I saw *five* horses; અને “કેટલામો” એનો જે જવાબ દે તેને ORDINAL Definite Numeral Adjective કહેછે; જેમકે, Let the *fifth* boy come. INDEFINITE Numeral Adjective ચોક્કસ સંખ્યા બતાવતું નથી. જેમકે, *all, any, certain, few, many, much, more, most, no, none, other, several, some, &c.* DISTRIBUTIVE Numeral Adjective પૃથક સંખ્યા બતાવે છે : જેમકે, *each, every, either, neither*.

This, that, yon, અને yonder એટલાને DEMONSTRATIVE Adjectives કહેછે.

A, An એને INDEFINITE Articles કહેછે, અને *The* ને DEFINITE Article કહેછે.

RULES OF COMPARISON.

Adjectives ને તુલના દર્શક ત્રણ Degree હોયછે. જે વિશેષણમાં ફેરફાર થયા વિના અસલ રૂપેજ રહેછે તેને

POSITIVE Degree નું વિશેષણ કહે છે, જેમકે, *good, bad*; જ્યારે બે વચ્ચે મુકાયેલો હોય ત્યારે COMPARATIVE Degree વપરાય છે; અને તે, વિશેષણને—*er* ઊમેર્યાથી થાય છે, જેમકે, *sweet, sweeter*; અને બે કરતાં વધારે વચ્ચે મુકાયેલો હોય ત્યારે SUPERLATIVE Degree વપરાય છે; અને તે, વિશેષણને—*est* ઊમેર્યાથી થાય છે; જેમકે, *sweet, sweetest*.

જ્યારે વિશેષણને અંતે એકજ વ્યંજન હોય અને તેની પૂર્વે એકજ સ્વર હોય ત્યારે છેલ્લો વ્યંજન બેવડાય છે, જેમકે, *hot, hotter, hottest*, પણ જો તેને છેડે બે વ્યંજન આવે અથવા અંત્ય વ્યંજનની પૂર્વે બે સ્વર હોય તો અંત્ય વ્યંજન બેવડાતો નથી : જેમકે, *thick, thicker, thickest*; *weak, weaker, weakest*. જ્યારે વિશેષણને છેડે *e* હોય ત્યારે માત્ર—*r*, અને—*st* લાગે છે; જેમકે, *brave, braver, bravest*.

જો વિશેષણને અંતે *y* હોય અને તેની પૂર્વે વ્યંજન હોય તો —*er* અને—*est* લગાડતાં *y* નો *i* થાય છે; જેમકે, *dry, drier, driest*; પણ જો સ્વર હોય તો *y* નો *i* થતો નથી : જેમકે, *gay, gaye, gayest*.

બે કરતાં વધારે Syllableનાં વિશેષણો અને બે Syllable નાં ઘણાં વિશેષણોને —*er* ને બદલે *more* અને *less* અને —*est* ને બદલે *most* અને *least* લગાડાય છે : જેમકે, *beautiful, more beautiful, most beautiful*; *diligent, less diligent, least diligent*.

બે Syllableનાં વિશેષણો જેને છેડે *e, ou*, અથવા *y* આવે તેની Degrees એક Syllable નાં વિશેષણ તરીકે બતાવવી; જેમકે *able, abler, ablest*; *narrow, narrower, narrowest*; *happy, happier, happiest*.

ફેરલાંક વિશેષણોની Degrees અનિયમિત રીતે બતાવાય છે; જેમકે, *good, better, best*; *bad, evil, ill* એ ત્રણની

worse, worst; little, less, least; much, many એની more, most; late, later or latter, અને latest or last. near, nearer, nearest or next; old, older અથવા elder, oldest અથવા eldest; fore, former, foremost અથવા first; far, farther, અને farthest.

THE PRONOUN.

A Pronoun is a word which stands for a Noun. નામને બદલે જે શબ્દ વપરાય તેને Pronoun કહેછે. Pronouns છ જાતીનાં છે.

(1) Personal Pronouns (પુરૂષવાચક) *I, thou, he, she, it* અને તેનાં રૂપો; (2) Reflexive અથવા Reflective Pronouns (સ્વવાચક) જ્યારે પોતાને માટે કંઈ ક્રિયા કરવી હોય ત્યારે એ સર્વનામ વપરાય છે: *myself, thyself, yourself, himself, herself, itself, ourselves, yourselves, oneself*. (3) Demonstrative (દર્શક) *this that*, pl. *these, those*. ખરૂં જોતાં એ વિશેષણો છે પણ સર્વનામ તરીકે પણ વપરાય છે. (4) Interrogative Pronouns (પ્રશ્નાર્થ) સવાલ પૂછવાના કામમાં આવેછે; *who? which? what?* (5) Relative (તત્પદાપેક્ષક) Pronouns અગાઉ નામ ગયું હોય તેની સાથે સમ્યન્ધ દર્શાવે છે તે એવી રીતે કે એ વાક્યોનું એક વાક્ય થઈ જાય. We love those *who* love us: તેઓ *who, which that* અને *what* અને તેઓના Compounds, *whoso, whosoever, whatsoever* &c., છે *Who* પુરૂષને માટે, *which* પ્રાણી અને નિર્જીવ પદાર્થને માટે અને *that* પુરૂષ અને પદાર્થ બન્નેને માટે વપરાય છે. *what* એ *that which* ની બરાબર છે. *What* (= *that which*) I have written, is good. કોઈ વખત *as* Relative તરીકે વપરાય છે, જેમકે *This is the same as*

that. (6) Indefinite (અનિશ્ચિત) Pronouns : *one, none, somebody, nobody, aught, naught, each, either, neither, other, another, the same, such* એ બધાં જ્યારે એકલાં વપરાયછે ત્યારે એને Pronouns કહેછે અને એની સાથે નામ આવે ત્યારે એને Adjectives કહેછે.

THE VERB.

A VERB is a word which declares something. જે શબ્દ વડે આપણે કંઈ કહી શકીએ એટલે જે શબ્દ વડે “કોઈ શું કરેછે” “શું છે” અથવા “શું થાયછે” એ મતલબનું કંઈ બતાવી શકીએ તેને “ક્રિયાપદ” કહેછે; જેમકે; The boy *runs*; the sun *shines*; the earth *is* round

ક્રિયાપદ એ પ્રકારનાં છે; TRANSITIVE, (સકર્મક); અને INTRANSITIVE (અકર્મક). A TRANSITIVE Verb denotes action passing from the doer to an object: કર્તાની ક્રિયા કર્તાને લાગુ પડી કોઈ બીજા શબ્દ કર્મને લાગુ પડે ત્યારે તેને “સકર્મક” ક્રિયાપદ કહેછે જેમકે, Gopal *eats* mangoes. An INTRANSITIVE verb expresses an action that does not go beyond the doer: કર્તાની ક્રિયા કર્તામાં રહીને કોઈ બીજા શબ્દને લાગુ પડતી નથી તેને “અકર્મક” ક્રિયાપદ કહેછે; જેમકે Gopal *walks*.

STRONG AND WEAK VERBS:—જે ક્રિયાપદોને ભૂતકાળ તે ક્રિયાપદમાં ફેરફાર થવાથી (ઘણુંકરીને સ્વરનો) થાય એટલે જેને કોઈ પણ તરેહનો પ્રત્યય લગાડવો ન પડે તેને Strong Conjugationનું ક્રિયાપદ કહેછે, જેમકે, *write, wrote*. ક્રિયાપદોને ભૂતકાળમાં *d ed* અથવા *t* એમાંથી કોઈ લગાડવા પડે તેને Weak Conjugation નાં ક્રિયાપદ કહેછે; જેમકે, *love, loved*; *leap, leapt*; જેમાં બન્ને તરેહનો ફેરફાર થાય તેને “Mixed” Conjugation કહેછે

જેમકે, *Catch, caught*. જે ક્રિયાપદો વર્તમાનકાળ, ભૂતકાળ અને ભૂતકૃદતમાં એકજ રૂપે રહે તેને Weak Conjugation માં ગણવા છે; જેમકે *shut, shut, shut; cut, cut cut, &c.*,

VOICE:—સકર્મક ક્રિયાપદને એ VOICE હોયછે; ACTIVE અને PASSIVE. જ્યારે કોઈ પુરૂષ અથવા પદાર્થ જેને વિશે કહ્યું હોય તે ક્રિયા “કરતો” હોય ત્યારે ક્રિયાપદ Active Voiceનું સમજવું; જેમકે, *Gopal killed a tiger*. જ્યારે કોઈ પુરૂષ અથવા પદાર્થ જેને વિશે કંઈ કહ્યું હોય “તેને કંઈ કરવામાં આવે ત્યારે” તે Passive voiceનું સમજવું; જેમકે, *A tiger was killed by Gopal*. સકર્મક ક્રિયાપદના ભૂતકૃદત સાથે *To be* નું રૂપ આવ્યાથી Passive Voice થાયછે. *Am, is, are, art, was, were wert*, અને *been* એ *to be* નાં રૂપો છે.

MOOD:—Mood shows the manner of the action. ક્રિયા કરનારની મનોવૃત્તિને ક્રિયાપદનું Mood કહેછે.

Mood પાંચ જાતનાં છે:—INDICATIVE, IMPERATIVE, SUBJUNCTIVE, POTENTIAL, અને INFINITIVE. જ્યારે આપણે કંઈ કહીએ અથવા પ્રશ્ન પૂછીએ ત્યારે તેને INDICATIVE Mood કહેવું; જેમકે, *He walks, Who walks?* IMPERATIVE Mood “આજા” અથવા “વિનંતિ” બતાવેછે; જેમકે *Go thou; Forgive me*. SUBJUNCTIVE Mood શરત બતાવેછે; જેમકે, *If I go to Bombay, I will bring your book*. POTENTIAL Mood ક્રિયાપદની આગળ *can, may, must* અને તેના ભૂતકાળ મૂકવાથી બતાવાય છે, પણ કેટલા વૈયાકરણીઓ એને છુટું Mood ગણતા નથી. INFINITIVE Mood માત્ર ક્રિયાનો વિચાર બતાવેછે, અને પુરૂષ અથવા વચનથી તેના અર્થની હદ બધાતી નથી જેમકે, *To go*. એ Mood તેમાં નામનો અર્થ રહેલો છે. Infinitive of purpose

અથવા, *Indirect object* ને GERUND કહેછે; એ અર્થ-
માં તે Infinitive Mood ના સરખું છે; જેમકે, He
came to learn; વળી VERBAL Noun (ક્રિયાવાચક
નામ) ને પણ Gerund કહેછે; તેને છેડે-ing આવેછે; જેમકે,
writing; *Passive being loved*.

ક્રિયાપદના જે રૂપમાં “ક્રિયાપદ”નો તેમજ “વિશેષણ” નો
અન્તેનો અર્થ હોય તે તે PARTICIPLE કહેછે; જેમકે
I saw him *running*. A house *built* of bricks.
Participle ત્રણ જાતના છે. *Present Participle* :
જેમકે, *Loving*; *Past Participle*: જેમકે, *Loved*; અને
Compound Perfect: *having loved*.

TENSE.

The word TENSE means *time*. There are three
natural divisions of time—Present, Past, Future;
એ ભાગે બતાવવાને ક્રિયાપદનાં જે મૂદાં જૂદાં રૂપ તેને
TENSE કહેછે. ચાલતો જે કાળ તે *Present Tense*, ગયો
જે કાળ તે *Past Tense*, અને હવે પછી આવવાનો જે કાળ
તે *Future Tense*.

Present Tense નાં છ રૂપ છે, *Past* નાં સાત છે, અને
Future નાં ત્રણ છે, એ રૂપો *Active* અને *Passive*
voice માં નીચે પ્રમાણે બતાવેલાં છે.

Love કિાપદની રૂપે.

(Indicative Mood.)

રૂપની નામ.	Present.	Past.	Future.
Indefinite.	{ Act. I love.	{ Act. I loved.	{ Act. I shall or will love.
(અનિશ્ચિત).	{ Pas. I am loved.	{ Pas. I was loved.	{ Pas. I shall be loved.
Continuous.	{ Act. I am loving.	{ Act. I was loving.	{ Act. I shall be loving.
(ચાલુ રૂપ).	{ Pas. I am being loved.	{ Pas. I was being loved.	{ Pas. (યદું નથી).
Emphatic.	{ Act. I do love.	{ Act. I did love.	{ Act. (નથી યદું).
(ભાર રૂપ).	{ Pas. (નથી યદું).	{ Pas. (નથી યદું).	{ Pas. (નથી યદું).
Perfect.	{ Act. I have loved.	{ Act. I had loved.	{ Act. I shall have loved
(સંપૂર્ણ રૂપ).	{ Pas. I have been loved.	{ Pas. I had been loved.	{ Pas. I shall have
Perfect Continuous.	{ Act. I have been loving	{ Act. I had been loving.	{ been loved.
(સંપૂર્ણ ચાલુ)	{ Pas. (નથી યદું).	{ Pas. (નથી યદું).	{ Act. } નથી થતી.
Prospective.	{ Act. I am to love.	{ Act. I was to love.	{ Pas. }
(અપેક્ષા રૂપ).	{ Pas. I am to be loved.	{ Pas. I was to be loved.	{ Act. } નથી થતી.
Pluperfect	{ Act. } નથી થતી	{ Act. I was to have loved	{ Pas. }
Prospective.	{ Pas. }	{ Pas. I was to have	{ Act. } નથી થતી.
(પૂર્વ ભૂતપેક્ષ).		{ been loved.	{ Pas. }

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

Plural.

2. Love or love thou. 2. Love, or love ye or you.

SUBJUNCTIVE Mood, Present *Indefinite*.

1. If I love.	1. If we love.
2. If thou love.	2. If you love.
3. If he love.	3. If they love.

એ શિવાયનાં બીજાં ૩૫ શિક્ષકોએ બતાવવાં.

Potential Mood નાં ૩૫ may, can, must અને તેના ભૂતકાળ might, could અને would, એને should એ auxiliary verbs (સહાયકારક ક્રિયાપદો) લગાડ્યાથી થાયછે.

SEQUENCE OF TENSES (કાળા-વચ). બ્યારે વાક્યનો એક ભાગ બીજા ભાગ ઉપર આધાર રાખતો હોય ત્યારે જો (૧) વાક્યના પહેલા ભાગમાં ભૂતકાળ હોય તો બીજા ભાગમાંના ક્રિયાપદો ભૂતકાળમાંજ હોવાં જોઈએ; જેમકે, The box *was* so heavy that I *could* not lift it up. (૨) જો પહેલા ભાગમાં વર્તમાન અથવા ભવિષ્ય હોય તો બીજા ભાગમાં વર્તમાન, ભૂત, અથવા ભવિષ્ય આવી શકે; જેમકે, The teacher *says* that the boy *tells* a lie. My father *says* he *will give* no such promise. At the meeting he *will* affirm that he *is* (*was, will be*) unable to speak. Every one *believes* that the undertaking *was* a mistake. જો વાક્ય Universal truth (હમેશાં સત્ય) બતાવતું હોય તો પહેલામાં ગમેતે કાળ આવે તેપણુ પછીનામાં વર્તમાન કાળજ વપરાયછે; જેમકે, He *does—did—will* not believe that the earth *is* round. દૂકમ બતાવનારાં, આશા બતાવનારાં, ઇચ્છા બતાવનારાં, ઇરિદો બતાવનારાં, રત્ન આપનારાં ક્રિયાપદો પછી હમેશાં *Present Infinitive* વપરાયછે, તેમાં મુખ્ય ક્રિયાપદ ગમે તે કાળમાં હોય તો હરકત નહીં; જેમકે, He *hopes—hoped—will hope* to pass.

THE ADVERB.

Adverbs are words used with Verbs, Adjectives, and other Adverbs, to modify them in some way; ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય ક્રિયાપદના, વિશેષણના, અને ખીજા ક્રિયાવિશેષણ અવ્યયોના અર્થમાં કંઈ વધારો બતાવવાને વાપરવામાં આવેછે; જેમકે, He spoke *well*; this is a *very* good book; he came *too* soon.

Adverbs છ જાતનાં છે (1) Adverbs of MANNER: *as, how, well, ill, badly, aloud, right, rightly, &c.*, (2) Adverbs of PLACE: *where, whence, whither, here, there, hence, thence, hither thither, above, below, within, without, around, upwards, downwards, to and fro, &c.* (3) Adverbs of TIME: *when, then, now, before, after, afterwards, soon, since, ago, to-day, to-morrow, always, ever, never, by and bye &c., twice, thrice* (4) Adverbs of DEGREE: *as, very, too, almost, quite, rather, altogether, much, little, more, most, less, least, &c.* (5) Adverbs of CAUSE or REASON: *as, why, wherefore, therefore, hence, thence, whence*, (6) Adverb of NEGATION: *not*.

Yes and *no* are sometimes called Adverbs. This is incorrect. They are substitutes for sentences, and not parts of sentences at all. (*Smith.*)

There are some Adverbs called PHRASE Adverbs:- Such are, *at random; in the dark, at large; upside down, &c.*

THE PREPOSITION.

A Preposition is a word which comes before a Noun or a Pronoun, and shows its relation to some other word. શબ્દયોગી અવ્યય નામ અથવા સર્વનામની પ્હેલાં મૂકવામાં આવેછે અને કોઈ ખીજા શબ્દ સાથે તેનો સંબંધ બતાવેછે; જેમકે, an inhabitant *of* Surat; a

man living *in* Surat; a man *from* Surat. અહીંયાં *of, in, from* એ Prepositions છે. કેટલાંક Prepositions વખત બતાવેછે; જેમકે, *after, since, till, during*, &c. કેટલાંક જગા બતાવેછે; જેમકે, *in, on, at, near, above, under*, &c. કેટલાંક કારણ બતાવેછે; જેવાં કે, *by, with, through*. એ શિવાય બીજાં ઘણાં છે. કેટલાંક Phrase Prepositions કહેવાયછે; જેવાં કે, *according to along with, on account of, because of, by means of* &c.

THE CONJUNCTION.

Conjunctions join words and sentences; વાક્ય-યોગી અવ્યયો શબ્દોને તેમજ વાક્યોને જોડેછે; જેમકે, Gopal and James went; he is great, *but* he is not good.

કેટલાંક અગત્યના Conjunctions નીચે પ્રમાણે:—

Also, although, and, as, because, both, but, either, else, even, except, for, however, if, lest, neither, nor notwithstanding, or, provided, save, since, so, than, that, then, therefore, though, unless, whereas whether, yet.

THE INTERJECTION.

An Interjection (કિવળપ્રયોગી અવ્યય અથવા જિહ્વાગાર,) is a word used to express some sudden feeling. કિવળપ્રયોગી અવ્યય કંઈ અકસ્માત્ મનોવિકાર બતાવેછે; જેમકે, Ah! where shall I go? એ શબ્દો વાંકપમાં કોઈ પણ સાથે સમ્બન્ધ રાખતા નથી.

કેટલાંક અગત્યનાં Interjections નીચે પ્રમાણે:—O! oh-ah! heigho! alas! hurrah! Lo! Behold, welcome, &c.

NOTES ON PARSING. (૫૬-૨૭૬.)

To *Parse* words is to point out what part of speech they are, to explain their form, and to show their grammatical connexion with other words in

the sentence. The order given below should be followed.

NOUN.—(1) કઈ જાતનું નામ (Proper, common, collective કે *Abstract*); Gender, (Masculine, Feminine કે Neuter); Number, (Singular કે Plural); Case (Nominative, Genitive, Accusative, Dative કે Vocative) તે કહીને તે કોની સાથે સમ્બંધ રાખેછે તે જતાવવું; જેમકે, Gopal eats, mangoes. *Gopal* is a Proper noun of the masculine Gender, singular number, nominative case to the verb “*eats*.” “*mangoes*” is a common noun, neuter Gender, plural number, accusative case, governed by the transitive verb “*eats*” O Lord, save me. Here *Lord* is in the Vocative case. Bring Sorabji’s book. Here *Sorabji*’s is in the Genitive case possessing the noun “book”.

ADJECTIVE.—(1) કઈ જાતનું (Quality, Quantity, numeral અને તેના વિભાગોમાંથી કયું તે) Adjective, qualifying the noun—A good boy, “*good*” is an adjective qualifying the noun “*boy*,” *some* milk, *one* boy, *first* boy, *each* boy, *every*—*either*, *neither* boy. Adjectives of quality ની degree જતાવવી.

ARTICLES—An અને A. Indefinite Article referring to the noun જેમકે A boy. The the Definite Article, defining અથવા particularising the noun—જેમકે The boy.

PRONOUNS.—કઈ જાતનું Pronoun (Personal, Demonstrative, Relative, Reflexive, Interrogative, Numeral). એ શિવાય બધું નામ પ્રમાણે કરવું.

VERBS.—કઈ જાતનો (Transitive કે Intransitive) પછી voice (Active કે Passive) Conjugation (strong, weak કે mixed) mood (Indicative, Subjunctive, Imperative, Potential, કે Infinitive) Tense (૧૧મે જાને જતાવ્યાછે.

તેમાંનો કયો છે તે). Person (first, second કે third) number (Singular કે Plural), agrees with its subject (કર્તા) જે હોય તે. જેમકે *I have been writing my copy.* “*have been*” *writing* is a Transitive verb, active voice, strong conjugation, Indicative mood, Present continuous tense, first person, singular number, agrees with its subject “*I.*” *Let us go.* આ વાક્યમાં *Let* નું Parsing ગૂઢ કરવું અને તે Imperative mood માં છે. He was busy *writing* letters આ વાક્યમાં *was writing*નું સાથે પાર્સિંગ થશે નહી, માટે વિદ્યાર્થીએ વિચાર કરવો કે જ્યાં સ્વભાવી કરીતે Preposition, દાખલ થઈ શકે ત્યાં તેનું પાર્સિંગ Gerund કરવું, આ પ્રમાણે. He was busy *writing* letters એટલે He was busy *in or at* writing letters.

ADVERB—કઈ જાતનો (Manner, time, negation, affirmation, place, cause) Adverb, modifying the verb—adjective કે another adverb. જે હોય તે. The horse runs *swiftly.* “*swiftly*” is an adverb of manner modifying the verb “*runs.*” *When* did you come? *When* is an adverb of time modifying the verb “*did come.*” *Where* are you going? “*Where*” is an adverb modifying the verb “*are going.*” વગેરે.

PREPOSITION.—This box is made *of* wood. “*Of*” is a Preposition governing the noun “*wood.*” Do tell me *of* it એટલે “*of*” is a Preposition governing the Pronoun “*it.*”

CONJUNCTION.—I “*and*” Bapu went to Bombay. “*and*” is a conjunction connecting the words “*I*” and “*Bapu.*” I came to write, *but* he came to read, “*but*” is a conjunction, separating the two sentences I come to write, and, he come to read.

INTERJECTION.—Ah! what shall I do? “*Ah*” is an Interjection expressing sorrow. Hurrah! expresses joy.

SYNTAX.

વાક્ય વિન્યાસ.

Syntax explains how words are arranged in sentences. વાક્યોમાં શબ્દો શી રીતે ગોઠવવા એ વાક્યવિન્યાસ સમજાવે છે.

Rule. I. A verb must agree *with its subject in Number and Person* ક્રિયાપદ તેના કર્તા સાથે વચન અને પુરૂષમાં મળતું આવતું જોઈએ. As, I learn; boys speak.

The subject of a verb should always be *in the Nominative Case*. ક્રિયાપદનો કર્તા દમેશ પહેલી વિભક્તિમાં હોવો જોઈએ. It may be either a *noun* તે નામ હોઈ શકે, as, *Gopal* runs; or a *Pronoun*, અથવા સર્વનામ, as, *He* runs; An *adjective used as a noun* નામરૂપે વપરાયલું વિશેષણ, as, *The poor* are happy; an *infinitive mood*, સામાન્યરૂપ, as, *To lie* is bad; an *infinitive phrase* (ઇન્ફિનિટિવ ફ્રેઝ) as, *To tell a lie* is bad; a *participle*, કૃદંત, as, *Walking* is healthy; a *participial phrase*, (પાર્ટિસિપિઅલ ફ્રેઝ) as, *Walking in the field* is healthy; અથવા a *noun sentence* (નાઉનસેન્ટન્સ) as *That children should obey their parents* is their duty.

RULE. II. Two or more singular Nominatives joined by *and* require a verb in the plural. એકે અધિક એકવચનવાળા કર્તા *and* થી જોડાયલા હોય તો ક્રિયાપદ અનેકવચનમાં જોઈએ. as, *Rama and Gopal are friends*.

If two singular nouns joined by *and* refer to the *same person or thing*, the verb must be *singular*. એ એકવચનવાળાં નામો *and* થી જોડાયલાં હોય અને તે એકજ પુરૂષ કે વસ્તુને લાગુ પડે તો ક્રિયાપદ એકવચનમાં જોઈએ, as, *The historian and poet has come*.

When two singular nouns are joined by *and* and convey the idea of one thing, the verb is singular. જ્યારે એ એકવચનવાળાં નામ *and* થી જોડાયલાં હોય અને એકત્વનો વિચાર અતાવે ત્યારે ક્રિયાપદ એકવચનમાં જોઈએ as, Curry and rice *is* wholesome.

When two nominatives, the one affirmative and the other negative are joined by *and*, the verb agrees with the affirmative. જ્યારે એ કર્તા, એક સ્વીકારવાચક અને બીજો નિષેધાર્થે *and* થી જોડાયલા હોય ત્યારે ક્રિયાપદ સ્વીકારવાચક કર્તા સાથે મળતું આવેછે. As, *He, not you, is* wrong.

When two singular nominatives are joined by *and* preceded by *each, every* and *no* (singular) they require the verb and pronoun to be in the singular. એ એકવચનવાળા કર્તા *and* થી જોડાયલા હોય અને તેની પૂર્વે *each, every*, અને *no* (એકવચન) માંનો કોઈ શબ્દ આવ્યો હોય તો ક્રિયાપદ એકવચનમાં જોઈએ : as, Each man, woman, and child *was* killed.

When *two or more singular Nominatives* are separated by *or* or *nor*, they require a *singular verb*. જ્યારે એ કે અધિક એકવચનવાળા કર્તા *or* કે *nor* થી છુટા પડેલા હોય ત્યારે ક્રિયાપદ એકવચનમાં જોઈએ, as, James, John, or Joseph *is* wrong.

RULE IV. When two or more Nominatives in different Numbers are joined by *or* or *nor* the verb is in the plural (the plural nominative should be placed next the verb) જ્યારે એ કે અધિક કર્તા જુદા જુદા વચનમાં હોય અને *or* કે *nor* થી જોડાયા હોય ત્યારે ક્રિયાપદ અનેકવચનમાં જોઈએ. (અનેકવચનવાળો કર્તા ક્રિયાપદની પાસે મૂકવો જોઈએ), as, Either he or his servants *were* guilty.

RULE V. When a noun or a pronoun is joined to a participle without being connected with any other verb in the sentence, it is said to be in the *Nominative Absolute*. ત્યારે કોઈ નામ કે સર્વનામ કોઈ કૃદંત સાથે જોડાયલું હોય અને વાક્યમાં કોઈ ક્રિયાપદ સાથે સમ્બન્ધ રાખતું ન હોય તો તે નામ કે સર્વનામ *Nominative Absolute* માં છે એમ કહેવાય, as, The *Examination* being over, promotions were made.

RULE VI. Nouns which refer to the same person but are not connected by a conjunction, are said to be in *apposition*. જે નામ એકજ પુરૂષને લાગે છે અને કોઈ વાક્યયોગીથી જોડાયલાં ન હોય ત્યારે તે *Apposition* એપીઝીશનમાં છે એમ કહેવાય, as, William, the conqueror.

RULE VII. A noun, which denotes the possessor of an object, is put in the Possessive case. જે નામ કોઈ વસ્તુનો માલિક બતાવે છે તે નામને છઠ્ઠી વિભક્તિમાં મૂકવું જોઈએ. as, Govind's house. *Of* is used in case of things without life નિર્જીવ વસ્તુ હોય તો *of* વપરાય છે. as, The roof of the house. But possessive may be used in case of words denoting time, પણ જે શબ્દ સમય બતાવે છે તેને સારૂ છઠ્ઠી વિભક્તિ મૂકાય, as, Three months' leave.

RULE VIII. Each, every, either, neither require a singular verb. Each, every, either, neither આવે તો ક્રિયાપદ એકવચનમાં જોઈએ. as, Each boy has prepared his lesson.

RULE IX. Pronouns agree with the nouns for which they are used in Gender, Number, and Person. સર્વનામ, જે નામોને બદલે મૂકાય છે તેની સાથે તેઓ જાતિ, વચન, અને પુરૂષમાં મળતાં આવે છે. as, He broke *his* arm. She learnt *her* lesson.

RULE X. A Relative Pronoun agrees with its Antecedent in Gender, Number and Person. સંબંધી સર્વનામ પોતે જેને માટે મૂકાયલું છે તેની સાથે જાતિ, વચનને પુરૂષમાં, મળતું આવે છે. as, He *who* learns. The *book which* you have.

THE VERB.

RULE XI. Transitive verbs govern the objective case. સકર્મક ક્રિયાપદ પોતાના કર્મ સાથે સંબંધ રાખે છે as, I found *him* preparing his *lessons*.

The object may be a noun, કર્મ નામ હોઈ શકે, as, He beats, *Govind*; or a pronoun અથવા સર્વનામ હોઈ શકે, as Boys beat *him*; an adjective used as a noun નામરૂપે વપરાયલું વિશેષણ, as, They envy the *rich*; a participle, કૃદંત, He likes *reading*; a participial phrase, કૃદંતવાક્ય as, He likes *going to school*; an infinitive, સામાન્યરૂપ, as, He likes *to read*; an infinitive phrase, as, He likes *to read good books*, or a noun sentence કે નામ વાક્ય હોઈ શકે, as, He knows *that he is poor*.

Intransitive verbs often take after them an *objective case* similar in meaning to the verb. અકર્મક ક્રિયાપદ ઘણીવાર પોતાની પાછળ ક્રિયાપદના અર્થને મળતી કર્મની વિભક્તિ લે છે, as, He lived a *life* of pleasure. This is called the *Cognate Objective*.

Nouns which denote *time, space, value* and *measurement* are in the *objective case* જે નામે સમય, સ્થળ, કિંમત, અને માપ બતાવે છે તે objective case માં હોય છે. અને *for, અથવા to of કે by* અધ્યાહાર તેની પૂર્વ હોય છે. as, He lived *ten years* in Bombay; He went *four miles*; It is worth *two rupees*. The wall is *5 feet* high.

Some Verbs as, *give, ask, call, teach, make, tell* &c. take two objects. કેટલાંક ક્રિયાપદ જેવાં કે *give, ask, call, teach, make, tell* ઇત્યાદી એ કર્મ સ્વિકારે છે, as, He gave me a book, He called him a rogue, He teaches him English. He made you a judge. He told me a lie.

The Dative is used with the Impersonal verbs me—seems, me—thinks, &c. as me—thinks —It seems to me, me—seems—It seems to me.

Some Verbs are both Transitive and Intransitive કેટલાંક ક્રિયાપદ ઊભયવર્ણુ છે એટલે સકર્મક અને અકર્મક બન્ને છે. as, He moves, he moves the table.

RULE XII. The Verb To BE has the same case after it as before it. To be ક્રિયાપદ પૂર્વે પણ કર્તા લેછે, પોતાની પછી પણ કર્તા લેછે as I am he, The sign to of the *infinitive mood* is dropped after such verbs as, *bid, dare, let, make, need, have, feel, see, hear.* સામાન્ય રૂપની to નિશાની આવાં ક્રિયાપદ પછી પડતી નૂકાયછે. *bid, dare, let, make, need, have, feel, see, hear.* as, I bid you do it; I dare not go there; Let him go; you need not go; I bad him go; I see him run; I hear you talk.

EXAMPLES OF DIFFICULT PARSING.

About વિષેનો, A preposition, as, What about him?

આમતેમ. An adverb of place, as, He ran about.

After પછી. A preposition, as, after five days.

પછી An adverb of time, as, after he had learned his lessons he went out to play.

As=when જ્યારે Adverb of Time, as, *As* he was going home he saw his brother. જેટલું, જેટલું.

Adverb of Degree, as, He is *as* bad as you.

In *as* white *as* snow, the first *as*, is an adverb and the second a conjunction (Smith).

=Since તેથી. A conjunction, as, He could not attend school, *as* he was sick.

=That જે A Relative Pronoun, as, such men *as* came here yesterday were good.

Before પહેલાં, આગળ. A preposition, as, *Before* that-time. પહેલાં, આગળ. An adverb of time, as, *Before* he had learnt his lessons he went out to play.

But=Except સિવાય A Preposition, as, There was none *but* Govind here.

=Only ફક્ત, માત્ર. An adverb, as, There is *but* one God.

=પણ A conjunction, as, He is poor, *but* I am rich.

By=Near પાસે. A preposition, as, Sit *by* him.

Near પાસે. An adverb of place, as, He stood *by* while I wrote.

Enough, બસ, વિશેષણ પછી આવે તે. Adverb of Degree, as, Bad *enough*. Enough નામ પહેલાં આવે તે Adjective, as, *Enough* money.

For, વાસ્તે. A preposition, as, *For* him. Because કારણ કે, તે અર્થે a conjunction. I gave him a prize, *for* he was a good boy.

However, ગમે એટલું. An adverb of Degree, as, *However*. brave you are એમ હતી A conjunction, as, He was poor, *however*, he was of a noble family.

Near, પાસે. An adverb of place, as, He stood *near*.

By પાસે. A preposition, as, He stood *near* him.

Only=But ફક્ત. An adverb, as, There is *only* one

God. એકનોએક. An adjective, as, An *only* child.

Since=થી A preposition, as *since* that day. An

adverb of time, as, *since* he went to Bombay.

Because કારણ કે, A conjunction, as, He could not attend school *since* he was sick.

So=એવું, આટલું An adverb of Degree, as, *so* long.

એમ An adverb of manner. as, He said *so*.

Therefore તેથી. He was away from school, *so* he lost his books.

That=કે, A conjunction, as, He said *that* he was

sick. Who, which જે A relative pronoun, as,

the man that went into the city. પેલો, તે, નામ

આવ્યું હોય કે અધ્યાહાર્ય હોય તે. A Demonstrative

adjective, as, that man, પેલો, તે, નામ સાથે આવ્યું ન

હોય અને અધ્યાહાર ન હોય તે, A Demonstrative

pronoun, as, that is a good man.

Till=સુધી, A preposition, as, till 5 o'clock. સુધી.

an adverb of time, as, till he became well.

Too=ધણુંજ. An adverb of Degree, as, *Too* late,

also પણ an adverb, as, he went there too.

Very=ધણે. Adverb of Degree as, *very* good, The

same તેજ. An adjective, as, On the *very* morning.

While=when જ્યારે an adverb of time, as, He

stood by *while* I wrote; and અને, A con-

junction, He is a rich man *while* I am poor.

Time વખત A noun, as, Stop for a *while*.

Adverbs are formed from adjectives by adding *ly* as, slow, *slowly*, bad, *badly*. Adjectives are formed from nouns by adding *ly* as, man, *manly*; gentleman, *gentlemanly*; life, *lively*; coward, *cowardly*.

TENSES.

The Present Indefinite expresses (a) a *single* act at the present time, સાદો વર્તમાન હમણાની ક્રિયા જતાવેછે as, I *see* you now.

(b). Custom or habit ધારે કે ટેવ; as, Birds *fly*.

(c). Constant truths હમેશનું સાચું. as, Honesty *is* the best policy.

It is used in quoting authors whether living or not. ગ્રંથકર્તા જીવતા હોય કે ન હોય તેને વિષે કહેવામાં વપરાય છે, as, Cicero says.....

It is sometimes used to describe past events, and is then called the Historic Present કોઈવાર ગયલી ખીના કહેવાને વપરાય છે સારે તેને "હિસ્ટોરિક વર્તમાન" કહેછે. as, *Cæsar leaves* Gaul.

